

UCHWAŁA Nr X.41.2019
ZGROMADZENIA ZWIĄZKU GMIN
„Podkarpacka Komunikacja Samochodowa”

z dnia 28 listopada 2019 r.

w sprawie ustalenia zasad odpłatności za przejazdy oraz wprowadzenia regulaminu przewozu osób i rzeczy środkami komunikacji zbiorowej pod nazwą Międzygminna Komunikacja Samochodowa

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 69 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1815 z późn. zm.), art. 33a ust. 6 i art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2244 z późn. zm.), art. 50a ust.1, art. 15 ust. 1 pkt 10 i pkt 11 ustawy z dnia 16 października 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2020 z późn. zm.) oraz § 18 ust. 3 pkt 5 Statutu Związku Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa”

**Zgromadzenie Związku Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa”
uchwala, co następuje:**

§ 1.

Ustala się ceny biletów i innych opłat za korzystanie z usług przewozowych osób i rzeczy środkami transportu zbiorowego w komunikacji pod nazwą Międzygminna Komunikacja Samochodowa organizowanej przez Związek Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa” zgodnie z załącznikiem nr 1 i nr 4 do uchwały.

§ 2.

1. Ustala się uprawnienia do przejazdów środkami transportu zbiorowego organizowanego przez Związek Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa” pod nazwą Międzygminna Komunikacja Samochodowa, a także wysokość ulg stosowanych w tej komunikacji zgodnie z załącznikiem nr 2 do uchwały.
2. W przypadku zbiegu uprawnień do kilku ulg, pasażer ma prawo tylko do jednej wybranej przez siebie ulgi.

§ 3.

Ustala się przepisy taryfowe dotyczące przewozu osób środkami transportu zbiorowego organizowanego przez Związek Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa” w komunikacji pod nazwą Międzygminna Komunikacja Samochodowa zgodnie z załącznikiem nr 3 do uchwały.

§ 4.

Ustala się Regulamin przewozu osób i rzeczy środkami transportu zbiorowego organizowanego przez Związek Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa” w komunikacji pod nazwą Międzygminna Komunikacja Samochodowa zgodnie z załącznikiem nr 5 do uchwały.

§ 5.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Związku Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa”.

§ 6.

Traci moc uchwała Nr II.12.2019 Zgromadzenia Związku Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa” z dnia 29 stycznia 2019 r. w sprawie ustalenia zasad odpłatności za przejazdy środkami komunikacji zbiorowej w ramach Międzygminnej Komunikacji Samochodowej obsługujących tereny gmin związkowych Związku Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa”.

§ 7.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

Zastępca Przewodniczącego Zgromadzenia Związku Gmin
„Podkarpacka Komunikacja Samochodowa”

Krzysztof Grad

MARIUSZ TIAJA
RADCA PRÁWNY

Uzasadnienie

Uchwała zawiera propozycję zmiany zarówno stawek cen biletów jak i zakresu ulg w przewozach środkami komunikacji organizowanej przez Związek Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa” w Rzeszowie pod nazwą Międzygminna Komunikacja Samochodowa.

Zgodnie § 18 ust. 3 Statutu Zgromadzenie Związku określa zasady polityki taryfowej, w tym ceny za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym w zakresie zadania o charakterze użyteczności publicznej.

W związku z przekazaniem Operatorowi świadczenia usług transportowych na liniach objętych Projektem pn. „Rozwój gospodarki niskoemisyjnej oraz poprawa mobilności mieszkańców poprzez usprawnienie zrównoważonego transportu publicznego na terenie ROF” istnieje konieczność podjęcia stosownej uchwały określającej płatności za przejazdy z uwzględnieniem wprowadzenia dodatkowych stref biletowych oraz zmiany w rodzajach i wysokości stosowanych ulg ustawowych oraz samorządowych.

Dodatkowo Organizator Ustala Regulamin przewozu osób i rzeczy środkami transportu zbiorowego organizowanego przez Związek Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa”, który będzie stosowany przez Operatora w realizowanej komunikacji.

CENY BILETÓW I INNE OPŁATY

za korzystanie z usług przewozowych osób i rzeczy
środkami transportu zbiorowego organizowanego
przez Związek Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa”

I. Ceny biletów i inne opłaty za korzystanie z usług przewozowych

Cena biletów jednorazowych (w zł)			
Rodzaj biletu	Normalne	Ulga ustawowa 50%	Ulga Samorządowa 20%
Bilet jednorazowy na terenie gminy	2,50	1,25	2,00
Bilet jednorazowy na terenie gminy z przesiadką	3,30*	1,65*	2,60*
Bilet jednorazowy strefa I	3,00	1,50	2,40
Bilet jednorazowy strefa II	3,50	1,75	2,80
Bilet jednorazowy strefa III	4,50	2,25	3,60
Bilet jednorazowy strefa IV	5,50	2,75	4,40
Bilet jednorazowy strefa V	6,50	3,25	5,20
Bilet jednorazowy strefa VI	7,50	3,75	6,00
Bilet jednorazowy strefa VII	8,50	4,25	6,80
Cena biletów miesięcznych (w zł)			
Rodzaj biletu	Normalne	Ulga ustawowa 50%	Ulga Samorządowa 35%
Bilet miesięczny na terenie gminy i strefa I	82,00	41,00	53,30
Bilet miesięczny strefa II	133,00	66,50	86,40
Bilet miesięczny strefa III	160,00	80,00	104,00
Bilet miesięczny strefa IV	175,00	87,50	113,70
Bilet miesięczny strefa V	200,00	100,00	130,00
Bilet miesięczny strefa VI	225,00	112,50	146,20
Bilet miesięczny strefa VII oraz dla wszystkich stref	250,00	125,00	162,50
Bilet miesięczny sieciowy imienny ulgowy dla stref : I, II, III, IV z biletem miesięcznym lub sieciowym ZTM	115,00	x	x
Bilet miesięczny sieciowy imienny ulgowy dla stref: V, VI, VII z biletem miesięcznym lub sieciowym ZTM	135,00	x	x
Bilet socjalny jednorazowy	1,00	x	x
Bilet socjalny – roczny (ważny na 365 dni) (Honorowi dawcy krwi i przeszczepu)	45,00	x	x
Bilet socjalny – okresowy (ważny maksymalnie przez 365 dni)	10,00	x	x
Bilet samorządowy gminny (ważny na 365 dni) (dzieci i młodzież ucząca się do 26 lat)	50,00	x	x
Bilet samorządowy dla osób powyżej 70 roku życia (ważny przez okres 365 dni)	11,00	x	x
Opłata za przewóz bagażu i zwierząt	2,50	x	x

* – bilet gminny z przesiadką przez centrum przesiadkowe

II. Przepisy szczególne dotyczące nabywania biletów.

1. Na bilet elektroniczny składa się EM-Karta z zapisanymi danymi biletu wraz z paragonem fiskalnym.
2. W przypadku utraty biletu należy zgłosić się do kas Operatora:
 - 1) w miejsce utraconego paragonu na podstawie EM-Karty wydawane jest zaświadczenie potwierdzające zakup biletu;
 - 2) w miejsce utraconej EM-Karty na podstawie paragonu wydawana jest nowa EM-Karta, na której dokonuje się ponownego zapisu biletu.
3. Pierwsza EM-Karta do biletu elektronicznego wydawana jest bezpłatnie. W przypadku uszkodzenia EM-Karty z winy pasażera lub jej utraty za wydanie nowej EM-Karty pobiera się opłatę w wysokości 12,20 zł.
4. Cena biletu wieloprzejazdowego jest równa wielokrotności biletu jednorazowego, z rabatem w wysokości 10%.

III. OPŁATA DODATKOWA

Lp.	POWÓD NAŁOŻENIA OPŁATY DODATKOWEJ	OPŁATA DODATKOWA
1.	przejazd pasażera bez odpowiedniego dokumentu przewozu	125,00 zł (50 - krotność ceny najtańszego biletu jednorazowego normalnego)
2.	przejazd pasażera bez ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu	100,00 zł (40 - krotność ceny najtańszego biletu jednorazowego normalnego)
3.	naruszenie przepisów o przewozie rzeczy i zwierząt	50,00 zł (20 - krotność ceny najtańszego biletu jednorazowego normalnego)
4.	spowodowanie zatrzymania lub zmiany trasy środka transportowego bez uzasadnionej przyczyny	375,00 zł (150 - krotność ceny najtańszego biletu jednorazowego normalnego)

1. Wysokość opłat dodatkowych ustalonych w Lp. 1-3 obniża się o 30% w przypadku uiszczenia opłaty dodatkowej w ciągu 7 dni od daty wystawienia wezwania do zapłaty.
2. Zwrot pobranej należności za przewóz i opłaty dodatkowej lub umorzenie naliczonej należności za przewóz i opłaty dodatkowej może nastąpić w przypadku przedłożenia nieokazanego w czasie kontroli (nie później niż w terminie 7 dni od dnia przewozu):
 - 1) ważnego imiennego biletu okresowego zakupionego przed kontrolą;
 - 2) ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu,
- po uiszczeniu opłaty manipulacyjnej wynoszącej 10,00 zł.

UPRAWNIENIA DO PRZEJAZDÓW ORAZ WYSOKOŚĆ STOSOWANYCH ULG
w środkach transportu zbiorowego
organizowanego przez Związek Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa”
(dalej ZG „PKS”)

Uprawnienia ustawowe

Uprawnienia do przejazdów bezpłatnych (100% ulga ustawowa)		
Lp.	Osoby uprawnione podstawa prawna	Dokument poświadczający uprawnienia do ulgi
1.	Posłowie i senatorowie RP art. 43 ust.1 ustawy z dnia 09.05.1996 roku o wykonywaniu mandatu Posła i senatora (t.j. Dz.U z 2018 r. poz.1799)	Legitymacja posła lub senatora
2.	Inwalidzi wojenni i wojskowi oraz przewodnicy* Towarzyszący inwalidzie zaliczonemu do I grupy inwalidzkiej art. 16 ust. 1 i 2 i art. 41 ustawy z dnia 29 maja 1974 roku o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2193)	Książeczka inwalidy wojennego lub wojskowego, przewodnik przez wskazanie
3.	Osoby represjonowane, będące inwalidami, oraz przewodnicy* towarzyszący osobie represjonowanej zaliczonej do I grupy inwalidzkiej art. 4 w zw. z art. 12 ust. 1 i 2, i ust. 5 ustawy z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (t.j. Dz.U z 2018 r. poz. 276) i art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z 29 maja 1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych i ich rodzin (t.j. Dz.U.z 2017 r. poz. 2193)	Legitymacja osoby represjonowanej, wystawiona przez organ rentowy (ZUS)
Uprawnienia do przejazdów ulgowych (50% ulga ustawowa)		
Lp.	Osoby uprawnione podstawa prawna	Dokument poświadczający uprawnienia do ulgi
1.	Studenci art. 105 Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005r. (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz.1668)	Legitymacja studencka
2.	Kombatanci i osoby represjonowane nie będące inwalidami art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 276)	Legitymacja lub zaświadczenie o uprawnieniach kombatanta
3.	Weterani poszkodowani pobierający rentę inwalidzką z tytułu urazów lub chorób powstałych w związku z udziałem w działaniach poza granicami państwa art.30 ust.1 pkt. 1 i art. 9 ust.1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 roku o weteranach działań poza granicami państwa (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 937)	Legitymacja weterana poszkodowanego wraz z Legitymacją emeryta rencisty

Uprawnienia samorządowe

I. Ustala się uprawnienia do ulgi samorządowej 100% - **przejazdy bezpłatne:**

Lp.	Osoby uprawnione do przejazdów ulgowych samorządowych	Podstawa uprawnienia / dokument poświadczający uprawnienia
1.	Dzieci do ukończenia 4 lat	Oświadczenie opiekuna.

II. Ustala się uprawnienia do ulgi samorządowej na podstawie **biletów socjalnych jednoprzejazdowych:**

Lp.	Osoby uprawnione do przejazdów na podstawie biletów samorządowych	Podstawa uprawnienia / dokument poświadczający uprawnienia
1.	Osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności czyli całkowicie niezdolne do pracy i samodzielnej egzystencji (dawna I grupa)	Dokument potwierdzający znaczny stopień niepełnosprawności lub całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji wraz z dokumentem tożsamości, np. orzeczenie lub wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia, legitymacja z wpisem o stopniu niepełnosprawności.
2.	Osoby niewidome niezdolne do samodzielnej egzystencji (dawna I grupa inwalidzka).	Legitymacja Polskiego Związku Niewidomych lub dokument stwierdzający tego rodzaju niepełnosprawność, np.: legitymacja z wpisanym stopniem niepełnosprawności, czy orzeczenie, ze wskazanym symbolem niepełnosprawności wydane przez właściwy zespół ds. orzekania o niepełnosprawności.
3.	Opiekun osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji; przewodnik osoby niewidomej, osobom niepełnosprawnym wymienionym w pkt. 1 i 2 - towarzyszący w pojeździe	Po okazaniu dokumentu potwierdzającego niepełnosprawność podopiecznego. Zaświadczenie dla opiekuna osoby niepełnosprawnej wystawione przez ośrodek terapii, ośrodek rehabilitacji, ośrodek wsparcia oraz warsztat terapii zajęciowej.
4.	Dzieci i młodzież ze stwierdzoną niepełnosprawnością, nie dłużej niż do ukończenia 16 roku życia.	Ważna legitymacja przedszkolna lub szkolna według wzoru określonego przez właściwego Ministra Edukacji albo Ministra Kultury, wydana przez placówkę oświatową dla uczniów ze stwierdzoną niepełnosprawnością, Orzeczenie zespołu orzekającego niepełnosprawność lub ważna legitymacja wydana przez właściwy organ, dokumentująca niepełnosprawność zgodnie ze wzorem określonym przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.
5.	Dzieci i młodzież będące osobami niepełnosprawnymi od 16 do ukończenia 26 roku życia o znacznym, umiarkowanym, lekkim stopniu niepełnosprawności z orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji, całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy (dawna I, II, III grupa inwalidzka) przy przejazdach z miejsca zamieszkania do placówki oświatowej, ośrodka terapii, ośrodka rehabilitacji, ośrodka wsparcia oraz warsztatu terapii zajęciowej i z powrotem.	Ważna legitymacja szkolna według wzoru określonego przez właściwego Ministra Edukacji albo Ministra Kultury*, wydana przez placówkę oświatową dla uczniów ze stwierdzoną niepełnosprawnością po okazaniu dokumentu potwierdzającego niepełnosprawność podopiecznego. Zaświadczenie dla osoby niepełnosprawnej wystawione przez ośrodek terapii, ośrodek rehabilitacji, ośrodek wsparcia oraz warsztat terapii zajęciowej.
6.	Opiekun towarzyszący osobom niepełnosprawnym wymienionym w pkt. 4 i 5 (z wykluczeniem osób z orzeczonym lekkim stopniem niepełnosprawności, częściowej niezdolności do pracy, III grupa inwalidzka) opiekun, któremu prawo to przysługuje również bez towarzystwa osób wymienionych w p. 4 i 5 (tj. po odwiezieniu podopiecznego lub w drodze	Zaświadczenie wydane przez placówkę oświatową dla opiekuna ucznia o wzorze: MI-1/2002 po okazaniu dokumentu potwierdzającego niepełnosprawność podopiecznego. Zaświadczenie dla opiekuna osoby niepełnosprawnej wystawione przez ośrodek terapii, ośrodek rehabilitacji, ośrodek wsparcia oraz warsztat terapii zajęciowej

2

	po niego) wyłącznie na trasie: miejsce zamieszkania osoby niepełnosprawnej– placówka oświatowa, ośrodek terapii, ośrodek rehabilitacji, ośrodek wsparcia oraz warsztat terapii zajęciowej.	
7.	Zasłużeni Honorowi Dawcy Krwi, którzy oddali co najmniej 20 litrów krwi i dawcy przeszczepów	Legitymacja Zasłużonego Honorowego Dawcy Krwi lub legitymacja Zasłużonego Dawcy Przeszczepu wraz z dokumentem tożsamości
8.	Osoby, które ukończyły 70 lat życia,	Dokument potwierdzający wiek i tożsamość pasażera

III. Ustala się uprawnienia do ulgi samorządowej **20% na podstawie biletów jednorazowych:**

Lp.	Osoby uprawnione do przejazdów ulgowych samorządowych	Podstawa uprawnienia / dokument poświadczający uprawnienia
1.	Dzieci po ukończeniu 4 lat do dnia 30 września w roku kalendarzowym rozpoczęcia obowiązku szkolnego	Dokument stwierdzający wiek dziecka np. książeczka zdrowia, paszport lub oświadczenie opiekuna.
2.	Uczniowie szkół podstawowych, ponadpodstawowych i policealnych do 24 roku życia	Ważna legitymacja szkolna wydana według wzoru określonego przez MEN.
3.	Uczestnicy studiów doktoranckich – do ukończenia 35 roku życia	Ważna legitymacja doktoranta
4.	Osoby niepełnosprawne z orzeczeniem określającym umiarkowany stopień niepełnosprawności lub całkowitą niezdolność do pracy (dawna II grupa inwalidzka)	Legitymacja osoby niepełnosprawnej wystawiona przez uprawniony organ z określeniem umiarkowanego stopnia niepełnosprawności - lub legitymacja rencisty z określeniem całkowitej niezdolności do pracy lub II grupy - lub orzeczenie ZUS-u o całkowitej niezdolności do pracy wraz z dokumentem potwierdzającym tożsamość pasażera
5.	Osoby słabo widzące z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (dawna II grupa inwalidzka).	Legitymacja Polskiego Związku Niewidomych lub dokument stwierdzający tego rodzaju niepełnosprawność, np.: legitymacja z wpisanym stopniem niepełnosprawności, czy orzeczenie, ze wskazanym symbolem niepełnosprawności wydane przez właściwy zespół ds. orzekania o niepełnosprawności.
6.	Osoby niepełnosprawne z narządu słuchu	Legitymacja wydana przez Polski Związek Głuchych z wpisem „inwalida słuchu
7.	Emeryci	Legitymacja emeryta lub prawomocna decyzja o przyznaniu świadczeń emerytalnych
8.	Osoby pobierające rentę socjalną	Orzeczenie właściwego organu o przyznaniu renty wraz z dokumentem potwierdzającym tożsamość pasażera.
9.	Osoby pobierające rentę rodzinną po zmarłym współmałżonku, które wcześniej pobierały emeryturę	Orzeczenie właściwego organu o przyznaniu renty wraz z dokumentem potwierdzającym tożsamość pasażera

*bilety z ulgą 20% zaokrągla się do pełnych 10 groszy poprzez odcięcie 2-go miejsca po przecinku

IV. Ustala się uprawnienia do ulgi samorządowej **35% na podstawie biletów samorządowych – miesięcznych trasowanych:**

Lp.	Osoby uprawnione do przejazdów ulgowych samorządowych	Podstawa uprawnienia / dokument poświadczający uprawnienia
1.	Dzieci po ukończeniu 4 lat do dnia 30 września w roku kalendarzowym rozpoczęcia obowiązku szkolnego	Dokument stwierdzający wiek dziecka np. książeczka zdrowia, paszport lub oświadczenie opiekuna.
2.	Uczniowie szkół podstawowych, ponadpodstawowych i policealnych do 24	Ważna legitymacja szkolna wydana według wzoru określonego przez MEN.

	roku życia	
3.	Uczestnicy studiów doktoranckich – do ukończenia 35 roku życia	Ważna legitymacja doktoranta
4.	Osoby słabo widzące z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (dawna II grupa inwalidzka).	Legitymacja Polskiego Związku Niewidomych lub dokument stwierdzający tego rodzaju niepełnosprawność, np.: legitymacja z wpisanym stopniem niepełnosprawności, czy orzeczenie, ze wskazanym symbolem niepełnosprawności wydane przez właściwy zespół ds. orzekania o niepełnosprawności.
5.	Osoby niepełnosprawne narządu słuchu	Legitymacja wydana przez Polski Związek Głuchych z wpisem „inwalida słuchu”

*bilety z ulgą 35% zaokrągla się do pełnych 10 groszy poprzez odcięcie 2-go miejsca po przecinku

V. Ustala się uprawnienia do przejazdów na podstawie **biletów miesięcznych sieciowych imiennych ulgowych**:

Lp.	Osoby uprawnione do przejazdów na podstawie biletów samorządowych	Podstawa uprawnienia / dokument poświadczający uprawnienia
1.	Mieszkańcy gmin uczestniczących w ZG „PKS”	- Oświadczenie o wykupieniu biletu miesięcznego trasowanego lub sieciowego ZTM Rzeszów na terenie miasta Rzeszowa wraz z dołączoną kserokopią tego biletu. - Dokument potwierdzający adres zamieszkania na terenie gmin uczestniczących w ZG „PKS”

VI. Ustala się uprawnienia do przejazdów na podstawie **biletów socjalnych – rocznych** (ważnych przez okres 365 dni)

Lp.	Osoby uprawnione do przejazdów ulgowych samorządowych	Podstawa uprawnienia / dokument poświadczający uprawnienia
1.	Zasłużeni Honorowi Dawcy Krwi, którzy oddali co najmniej 20 litrów krwi i dawcy przeszczepów	Legitymacja Honorowego Dawcy Krwi lub legitymacja Zasłużonego Dawcy Przeszczepu

VII. Ustala się uprawnienia do przejazdów na podstawie **samorządowych biletów socjalnych – okresowych** (ważnych przez okres 365 dni)

Lp.	Osoby uprawnione do przejazdów na podstawie biletów samorządowych	Podstawa uprawnienia / dokument poświadczający uprawnienia
1.	Osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności czyli całkowicie niezdolne do pracy i samodzielnej egzystencji (dawna I grupa)	Dokument potwierdzający znaczny stopień niepełnosprawności lub całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji wraz z dokumentem tożsamości, np. orzeczenie lub wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia, legitymacja z wpisem o stopniu niepełnosprawności.
2.	Osoby niewidome niezdolne do samodzielnej egzystencji (dawna I grupa inwalidzka).	Legitymacja Polskiego Związku Niewidomych lub dokument stwierdzający tego rodzaju niepełnosprawność, np.: legitymacja z wpisanym stopniem niepełnosprawności, czy orzeczenie, ze wskazanym symbolem niepełnosprawności wydane przez właściwy zespół ds. orzekania o niepełnosprawności.
3.	Opiekun osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji; przewodnik osoby niewidomej towarzyszący osobom niepełnosprawnym wymienionym w pkt.1 i 2 opiekun, któremu prawo to przysługuje również bez towarzystwa osób wymienionych w pkt. 1 i 2 (tj. po odwiezieniu podopiecznego lub w drodze po niego) wyłącznie na trasie: miejsce	Zarejestrowana u przewoźnika <i>EM-karta</i> po okazaniu dokumentu potwierdzającego niepełnosprawność podopiecznego, lub zaświadczenie dla opiekuna osoby niepełnosprawnej wystawione przez ośrodek terapii, ośrodek rehabilitacji, ośrodek wsparcia oraz warsztat terapii

	zamieszkania osoby niepełnosprawnej – ośrodek terapii, ośrodek rehabilitacji, ośrodek wsparcia oraz warsztat terapii zajęciowej.	
4.	<p>Dzieci i młodzież ze stwierdzoną niepełnosprawnością, nie dłużej niż do ukończenia 16 roku życia.</p> <p>Dzieci niepełnosprawne uczęszczające do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych lub przedszkolach oraz uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych uczęszczający do szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponad gimnazjalnych i policealnych wraz z opiekunem, który podróżuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z uprawnionym, po uprawnionego lub po odwiezieniu uprawnionego - wyłącznie na trasie od miejsca zamieszkania do placówki oświatowej i z powrotem, oraz do ośrodków rehabilitacyjno-wychowawczych, domów pomocy społecznych ośrodków wsparcia, zakładów opieki zdrowotnej, poradni Psychologiczno-pedagogicznej w tym poradni specjalistycznej <p><i>(opiekunem na podstawie odrębnej EM-karty osoby uprawnionej do ulgi)</i></p>	<p>-Ważna legitymacja przedszkolna lub szkolna według wzoru określonego przez właściwego Ministra Edukacji albo Ministra Kultury, wydana przez placówkę oświatową dla uczniów ze stwierdzoną niepełnosprawnością,</p> <p>- orzeczenie zespołu orzekającego niepełnosprawność lub ważna legitymacja wydana przez właściwy organ, dokumentująca niepełnosprawność zgodnie ze wzorem określonym przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.</p> <p>-Ważna legitymacja przedszkolna lub szkolna wraz z orzeczeniem o niepełnosprawności</p>
5.	<p>Dzieci i młodzież będące osobami niepełnosprawnymi od 16 do ukończenia 26 roku życia o znacznym, umiarkowanym, lekkim stopniu niepełnosprawności z orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji, całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy(dawna I, II, III grupa inwalidzka) przy przejazdach z miejsca zamieszkania do placówki oświatowej, ośrodka terapii, ośrodka rehabilitacji, ośrodka wsparcia oraz warsztatu terapii zajęciowej i z powrotem.</p>	<p>Ważna legitymacja szkolna według wzoru określonego przez właściwego Ministra Edukacji albo Ministra Kultury*, wydana przez placówkę oświatową dla uczniów ze stwierdzoną niepełnosprawnością. Zaświadczenie dla osoby niepełnosprawnej wystawione przez ośrodek terapii, ośrodek rehabilitacji, ośrodek wsparcia oraz warsztat terapii zajęciowej,</p> <p>- Ważna legitymacja przedszkolna lub szkolna wraz z orzeczeniem o niepełnosprawności</p>
6.	<p>Opiekun towarzyszący osobom niepełnosprawnym wymienionym w pkt. 4 i 5 (z wykluczeniem osób z orzeczoną lekkim stopniem niepełnosprawności, częściowej niezdolności do pracy, III grupa inwalidzka) opiekun, któremu prawo to przysługuje również bez towarzystwa osób wymienionych w p. 4 i 5 (tj. po odwiezieniu podopiecznego lub w drodze po niego) wyłącznie na trasie: miejsce zamieszkania osoby niepełnosprawnej– placówka oświatowa, ośrodek terapii, ośrodek rehabilitacji, ośrodek wsparcia oraz warsztat terapii zajęciowej.</p>	<p>- zaświadczenie wydane przez placówkę oświatową dla opiekuna ucznia o wzorze: MI-1/2002 po okazaniu dokumentu potwierdzającego niepełnosprawność podopiecznego, Zaświadczenie dla opiekuna osoby niepełnosprawnej wystawione przez ośrodek terapii, ośrodek rehabilitacji, ośrodek wsparcia oraz warsztat terapii zajęciowej.</p>
7.	<p>Kombatanci i osoby represjonowane oraz wdowcy i wdowy po nich</p>	<p>Zaświadczenie wydawane przez Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych z wpisem o przysługujących uprawnieniach do ulg. Zaświadczenie i legitymacja wydane na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ministra Pracy i Polityki Socjalnej, - Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Reprezentowanych, - Urząd do Spraw Kombatantów, - Związek Bojowników o Wolność i Demokrację

VIII. Ustala się uprawnienia do przejazdów na podstawie **biletów samorządowych gminnych** (ważnych przez okres 365 dni)

Lp.	Osoby uprawnione do przejazdów na podstawie biletów samorządowych	Podstawa uprawnienia / dokument poświadczający uprawnienia
1.	Dzieci i młodzież ucząca się do 26 roku życia - mieszkańcy gmin uczestniczących w ZG „PKS”	Dokument potwierdzający tożsamość pasażera oraz adres zamieszkania na terenie gmin uczestniczących w ZG „PKS”

VIII. Ustala się uprawnienia do **przejazdów na podstawie biletów samorządowych dla osób powyżej 70 roku życia** (ważnych przez okres 365 dni):

Lp.	Osoby uprawnione do przejazdów na podstawie biletów samorządowych	Podstawa uprawnienia / dokument poświadczający uprawnienia
1.	Osoby, które ukończyły 70 lat życia,	Dokument potwierdzający wiek i tożsamość pasażera

PRZEPISY TARYFOWE
dotyczące przewozu osób środkami transportu zbiorowego
organizowanego przez Związek Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa”

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1.

1. Do przejazdów środkami komunikacji zbiorowej organizowanej przez Związek Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa” (zwany dalej „ZG PKS”) pod nazwą: Międzygminna Komunikacja Samochodowa (zwanej dalej „MKS”), uprawniają biletów elektroniczne oraz papierowe zakupione w środkach transportu zbiorowego.
2. Zawarcie umowy przewozu następuje poprzez zajęcie przez pasażera miejsca stojącego lub siedzącego w pojeździe. Z chwilą zawarcia umowy pasażer jest zobowiązany do:
 - 1) zakupu biletu jednorazowego lub zarejestrowania (w systemie elektronicznym pojazdu) przejazdu na podstawie biletu wielorazowego lub biletu okresowego - uprawniającego do przejazdu w określonej strefie biletowej;
 - 2) posiadania ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do przejazdu ulgowego lub bezpłatnego w razie korzystania z takiego uprawnienia.

§ 2.

1. Pasażerowie korzystający z usług przewozowych świadczonych w ramach MKS mogą nabywać bilety:
 - 1) normalne - za pełną odpłatnością;
 - 2) ulgowe:
 - a) samorządowe - uprawniające do przejazdów ulgowych określonych w załączniku nr 2 do uchwały nr X.41.2019 Zgromadzenia Związku Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa” z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie ustalenia zasad odpłatności za przejazdy środkami komunikacji zbiorowej w ramach Międzygminnej Komunikacji Samochodowej obsługujących tereny gmin związkowych Związku Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa” (zwanej dalej „Uchwałą”);
 - b) ustawowe - uprawniające do przejazdów ulgowych na podstawie przepisów ustawowych.
2. Rodzaje stosowanych biletów:
 - 1) bilety jednorazowe (normalny i ulgowy: samorządowy i ustawowy);
 - 2) wielorazowe (normalny i ulgowy: samorządowy) uprawniający do wielokrotnego przejazdu w okresie czasu określonym odrębnie dla poszczególnych nominałów biletu:
 - a) 5-przejazdowy - okres ważności – 21 dni od daty zakupu,
 - b) 10-przejazdowy - okres ważności – 28 dni od daty zakupu,
 - c) 15-przejazdowy - okres ważności – 42 dni od daty zakupu,
 - d) 20-przejazdowy - okres ważności – 56 dni od daty zakupu,
 - e) 25-przejazdowy - okres ważności – 70 dni od daty zakupu,

- f) 30–przejazdowy - okres ważności – 84 dni od daty zakupu;
- 3) miesięczny imienny (normalny i ulgowy; samorządowy i ustawowy) – uprawniający do wielokrotnego przejazdu na określonych strefach komunikacyjnych w okresie miesiąca kalendarzowego we wszystkie dni tygodnia;
 - 4) okresowy imienny normalny - ważny w okresie od 5– do 30 dni kalendarzowych a także bilet na okres 35, 40, 45, 50, 55 i 60 dni kalendarzowych uprawniający do przejazdów w określonych strefach komunikacyjnych we wszystkie dni tygodnia;
 - 5) bilet sieciowy imienny (normalny i ulgowy) - ważny w okresie miesiąca kalendarzowego; uprawniający do przejazdów we wszystkie dni tygodnia:
 - a) na wszystkich trasach komunikacyjnych sieci MKS, bez ograniczeń strefowych,
 - b) na wszystkich trasach i liniach komunikacyjnych MKS i innych przewoźników lub organizatorów usług transportu zbiorowego, z którymi ZG PKS zawrze stosowne porozumienia taryfowe;
 - 6) bilet jednorazowy samorządowy – bilet dla uprawnionych wymienionych w załączniku nr 2 do Uchwały, nabywany w pojeździe – uprawniający do jednokrotnego przejazdu;
 - 7) bilet socjalny jednorazowy – bilet dla uprawnionych wymienionych w załączniku nr 2 do Uchwały, nabywany w pojeździe – uprawniający do jednokrotnego przejazdu;
 - 8) bilet socjalny – roczny bilet ulgowy wystawiany dla uprawnionych wymienionych w załączniku nr 2 do Uchwały.
 - 9) bilet socjalny okresowy – bilet wystawiany dla uprawnionych wymienionych w załączniku nr 2 do Uchwały; bilet imienny z okresem ważności na okres 365 dni liczonych od dnia zakupu, uprawniający do nieograniczonej liczby przejazdów na wszystkich liniach autobusowych sieci komunikacyjnej MKS; w przypadku czasowego orzeczenia o niepełnosprawności - zgodnie z okresem orzeczenia, lecz nie dłużej niż 365 dni;
 - 10) bilet samorządowy gminny - bilet wystawiany dla uprawnionych wymienionych w załączniku nr 2 do uchwały; bilet imienny z okresem ważności przez okres 365 dni liczonych od dnia zakupu, uprawniający do nieograniczonej liczby przejazdów na liniach autobusowych na terenie danej gminy;
 - 11) bilet samorządowy dla osób powyżej 70 roku życia – bilet ulgowy wystawiany dla uprawnionych wymienionych w załączniku nr 2 do Uchwały; bilet imienny z okresem ważności przez okres 365 dni liczonych od dnia zakupu, uprawniający do nieograniczonej liczby przejazdów na liniach autobusowych na terenie gmin związku oraz z gminy do miasta Rzeszowa;
3. Opłata za przejazd autobusem komunikacji międzygminnej zależna jest od odległości przejazdu i różnicowana według stref komunikacyjnych, określanych następująco:
- 1) strefa I,
 - 2) strefa II,
 - 3) strefa III,
 - 4) strefa IV,
 - 5) strefa V,
 - 6) strefa VI,
 - 7) strefa VII.

Granice stref oraz ulgi samorządowe na poszczególnych liniach wyznacza się z uwzględnieniem lokalnych warunków komunikacyjnych w porozumieniu z gminami, które pisemnie przekażą informacje Zarządowi ZG PKS w celu wprowadzenia cen biletów przez operatora dla określonych linii i przystanków.

§ 3.

1. Pasażer rozpoczynający podróż bez ważnego biletu bezpośrednio po wejściu do pojazdu obowiązany jest nabyć niezwłocznie bilet w pojeździe i zachować go na czas podróży. Bilet elektroniczny należy skasować (zarejestrować w systemie elektronicznym pojazdu) rozpoczynając przejazd.
2. Pasażer podróżujący na podstawie biletu samorządowego gminnego nie może w tym samym kursie kontynuować jazdy poza terenem danej gminy.
3. Pasażer, który zajmie miejsce w pojeździe bez ważnego biletu, ma obowiązek niezwłocznie zgłosić prowadzącemu pojazd zamiar zakupu biletu.
4. Pod użytym w ust. 1 i 3 pojęciem „niezwłocznie” rozumie się wykonanie tej czynności jako pierwszej po wejściu do pojazdu.
5. Pasażerowi nie wolno odstępować nabytego w pojeździe biletu jednorazowego innej osobie.
6. W razie awarii lub uszkodzenia pojazdu, pasażerowi posiadającemu ważny bilet przysługuje prawo kontynuowania jazdy na podstawie tego samego biletu następnym pojazdem tej samej linii lub innej linii, przebiegającej tą samą trasą, albo pojazdem zastępczym.

BILETY OKRESOWE

§ 4.

1. Bilet wieloprzejazdowy, miesięczny i sieciowy oraz okresowy imienny (normalny i ulgowy) udostępniany jest w formie karty elektronicznej, na której dokonany zostaje elektroniczny zapis potwierdzający rodzaj i okres ważności biletu. Bilet należy skasować (zarejestrować w systemie elektronicznym pojazdu) każdorazowo po wejściu do pojazdu.
2. Pasażerowie korzystający z biletu miesięcznego lub okresowego na określonej strefie komunikacyjną są uprawnieni do przejazdów w tej strefie pojazdami każdej linii autobusowej przebiegającej w oznaczonych strefach.
3. Bilety okresowe można nabywać z zachowaniem 30-dniowego okresu przedsprzedaży ważności biletu.
4. Pasażer ma prawo dokonać zwrotu biletu miesięcznego i okresowego z potrąceniem wykorzystanych dni oraz 10% wartości biletu. Zwrotu można dokonać wyłącznie przed upływem terminu ważności biletu po przedstawieniu oryginału paragonu fiskalnego.

SPRZEDAŻ BILETÓW W POJEŹDZIE

§ 5.

1. Sprzedaż biletów przez kierujących pojazdami komunikacji podmiejskiej stanowi uzupełniającą formę dystrybucji biletów i może odbywać się w pojazdach nie wyposażonych w automat do sprzedaży biletów wyłącznie podczas postoju pojazdu na przystanku za odliczoną kwotę.
2. U prowadzących pojazdy można nabywać wyłącznie bilety jednorazowe a na przystankach krańcowych (pętlach autobusowych) również przedłużenie ważności (doładowanie) biletów elektronicznych z wyłączeniem biletów miesięcznych z ulgą ustawową.
3. Bilet nabywany u prowadzącego pojazd jest sprzedawany w cenie nominalnej. Od sprzedaży biletu nie jest pobierana opłata manipulacyjna.

KONTROLA BILETÓW, OPŁATA DODATKOWA

§ 6.

1. Przewoźnik upoważniony jest do dokonywania kontroli prawidłowości korzystania z usług przewozowych i opłacenia przejazdu.
2. Kontroli biletowej mają prawo dokonywać wyłącznie osoby legitymujące się dokumentem uprawniającym do jej przeprowadzania, którego wzór ustala przewoźnik.
3. Osoba kontrolująca:
 - 1) jest obowiązana do kulturalnego zachowania się i okazywania w sposób czytelny dla pasażerów identyfikatora uprawniającego do przeprowadzania kontroli biletów,
 - 2) jest uprawniona do nakładania opłaty dodatkowej w wysokości przewidzianej w cenniku,
 - 3) ma prawo żądać okazania dokumentu umożliwiającego stwierdzenie tożsamości pasażera w celu dochodzenia roszczenia w razie nieuregulowania opłaty gotówką,
 - 4) przeprowadza kontrolę biletów w pojeździe i przy wyjściu z pojazdu; dokończenie kontroli rozpoczętej w pojeździe może odbywać się również na przystanku.

§ 7.

1. Podczas kontroli biletów, przeprowadzanej przez osoby do tego uprawnione, pasażer obowiązany jest okazać bilet uprawniający go do przejazdu, a na wezwanie przedstawić dokument poświadczający uprawnienie do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego.
2. W razie stwierdzenia braku biletu uprawniającego do przejazdu bądź dokumentu poświadczającego uprawnienie do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego, pasażer jest obowiązany do przyjęcia wezwania do zapłaty i uiszczenia kwoty określonej w wezwaniu w sposób w nim określony.

Tabela opłat za bilety okresowe normalne

linie komunikacyjne Międzygminnej Komunikacji Samochodowej

Liczba dni	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Na terenie gminy / Strefa I	19,70	19,70	23,00	26,20	29,50	32,80	35,70	38,50	41,40	44,30	47,20	50,00	52,90	55,80	58,60	61,50
Ze STR II	31,90	31,90	37,20	42,60	47,90	53,20	57,90	62,50	67,20	71,80	76,50	81,10	85,80	90,40	95,10	99,80
Ze STR III	38,40	38,40	44,80	51,20	57,60	64,00	69,60	75,20	80,80	86,40	92,00	97,60	103,20	108,80	114,40	120,00
Ze STR IV	42,00	42,00	49,00	56,00	63,00	70,00	76,10	82,30	88,40	94,50	100,60	106,80	112,90	119,00	125,10	131,30
Ze STR V	48,00	48,00	56,00	64,00	72,00	80,00	87,00	94,00	101,00	108,00	115,00	122,00	129,00	136,00	143,00	150,00
Ze STR VI	54,00	54,00	63,00	72,00	81,00	90,00	97,90	105,80	113,60	121,50	129,40	137,30	145,10	153,00	160,90	168,80
Ze STR VII i na wszystkie strefy	60,00	60,00	70,00	80,00	90,00	100,00	108,80	117,50	126,30	135,00	143,80	152,50	161,30	170,00	178,80	187,50
Liczba dni	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	35	40	45	50	55	60
Na terenie gminy / Strefa I	64,40	67,20	70,10	73,00	75,90	78,70	81,60	82,00	82,00	82,00	91,80	104,10	116,40	128,70	141,00	153,30
Ze STR II	104,40	109,10	113,70	118,40	123,00	127,70	132,30	133,00	133,00	133,00	149,00	168,90	188,90	208,80	228,80	248,70
Ze STR III	125,60	131,20	136,80	142,40	148,00	153,60	159,20	160,00	160,00	160,00	179,20	203,20	227,20	251,20	275,20	299,20
Ze STR IV	137,40	143,50	149,60	155,80	161,90	168,00	174,10	175,00	175,00	175,00	196,00	222,30	248,50	274,80	301,00	327,30
Ze STR V	157,00	164,00	171,00	178,00	185,00	192,00	199,00	200,00	200,00	200,00	224,00	254,00	284,00	314,00	344,00	374,00
Ze STR VI	176,60	184,50	192,40	200,30	208,10	216,00	223,90	225,00	225,00	225,00	252,00	285,80	319,50	353,30	387,00	420,80
Ze STR VII i na wszystkie strefy	196,30	205,00	213,80	222,50	231,30	240,00	248,80	250,00	250,00	250,00	280,00	317,50	355,00	392,50	430,00	467,50

REGULAMIN

przewozu osób i rzeczy w Międzygminnej Komunikacji Samochodowej organizowanej przez Związek Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa”

Rozdział I. Podstawa prawna, przedmiot oraz zakres stosowania regulaminu

§ 1

1. Niniejszy Regulamin ustala się na podstawie upoważnienia z art. 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984r. - Prawo Przewozowe (Dz. U. z 2000 r. Nr 50, poz. 601 z późn. zm.) oraz art. 18b.1 pkt. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o transporcie drogowym Dz. U. z 2004r. Nr 204 poz. 2088 z późn. zm.), ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym.
2. Regulamin określa warunki obsługi podróżnych, odprawy oraz przewozu osób, bagażu i rzeczy przez Operatora w komunikacji organizowanej przez Związek Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa” w Rzeszowie pod nazwą Międzygminna Komunikacja Samochodowa

Rozdział II. Przepisy Ogólne

§ 2

1. Operator realizujący komunikację na rzecz Organizatora jest zobowiązany do przewozu osób i rzeczy w zakresie wynikającym z podanego do publicznej wiadomości rozkładu jazdy autobusów i z załącznika do zezwoleń na realizację regularnych przewozów na poszczególnych liniach.
2. Zawarcie umowy przewozu w regularnym przewozie autobusowym osób wymaga spełnienia przez podróżnego warunku nabycia biletu na przejazd (przewóz bagażu) albo udokumentowania przysługujących mu uprawnień do przejazdu ulgowego przed rozpoczęciem przewozu.
3. Przewóz uważa się za rozpoczęty z chwilą, gdy autobus, w którym znajduje się podróżny ruszy z miejsca odjazdu.

§ 3.

1. Sposób ustalania i wysokość opłat za przewóz osób i rzeczy oraz zakres i warunki realizacji uprawnień do przejazdów ulgowych i bezpłatnych, określa stosowana przez taryfa Organizatora oraz właściwe ustawy i rozporządzenia.
2. Organizator oraz Operator podają do wiadomości publicznej aktualne cenniki i zapewnia zainteresowanym podróżnym bezpłatny wgląd do obowiązujących go przepisów przewozowych w biurze Organizatora lub u obsługi autobusu oraz w innych wymienionych miejscach - dworce autobusowe, punkty sprzedaży biletów, itp.

§ 4.

Operator jest zwolniony z obowiązku przewozu, jeżeli:

- a) zachodzą uniemożliwiające przewóz okoliczności, których przewoźnik nie mógł uniknąć, ani zapobiec ich skutkom,
- b) klient nie zastosował się do przepisów przewozowych,
- c) ze względu na rodzaj przewozu nie ma możliwości jego wykonania przy użyciu posiadanych środków transportowych, w innych przypadkach przewidzianych w niniejszym regulaminie lub odrębnych przepisach.

§ 5.

1. Operator ponosi wobec podróżnego pełne skutki odszkodowawcze w razie przedwczesnego odjazdu autobusu, wskutek opóźnionego przyjazdu lub odwołania kursu przewidzianego w rozkładzie jazdy.
2. Za rzeczy i zwierzęta, które podróżny przewozi ze sobą pod własnym nadzorem Operator ponosi odpowiedzialność, jeżeli szkoda powstała z jego winy.
3. Powstanie szkody, na którą podróżny został narażony podczas przewozu, powinno być zgłoszone niezwłocznie po jej ujawnieniu i wymaga pisemnego potwierdzenia przez obsługę.

§ 6.

Podróżny odpowiada za zawinione przez siebie, względnie przez osobę pozostającą pod jego bezpośrednią opieką uszkodzenie lub zanieczyszczenie autobusu, albo innych urządzeń Przewoźnika i obowiązany jest zapłacić odszkodowanie z tego tytułu w wysokości rzeczywistych kosztów wyrządzonej szkody.

§ 7.

1. Tryb wzajemnego dochodzenia roszczeń przez Operatora i usługobiorcę w postępowaniu sądowym (po wyczerpaniu drogi reklamacji/wezwania), określają przepisy art. 75 Ustawy Prawo Przewozowe.
2. Warunki składania i szczegółowy tryb załatwiania reklamacji regulują odrębne przepisy wykonawcze do Ustawy Prawo Przewozowe.

Rozdział III. Przewóz Osób

§ 8.

1. Operator w regularnym przewozie osób obowiązany jest zapewnić podróżnym odpowiednie warunki bezpieczeństwa i higieny oraz wygody i należytej obsługi zarówno w dworcowych punktach odprawy, jak też podczas przewozu taborem autobusowym.
2. Operator ogłasza:
 - a) we wszystkich punktach odprawy - rozkład jazdy, określający przestrzenny i czasowy zakres oferty przewozowej,
 - b) w dworcowych punktach odprawy - informacje o cenach i warunkach sprzedaży biletów, godzinach otwarcia punktów obsługi klientów oraz ważniejsze przepisy przewozowe i porządkowe.

§ 9.

1. Podróżny obowiązany jest posiadać ważny bilet lub dokument uprawniający do przejazdu i okazywać go na żądanie obsługi autobusu i organów kontroli. Bilet stanowi dowód

zawarcia umowy przewozu i nabycia uprawnienia do określonego w nim przejazdu. Przewoźnik, który wydał bilet obowiązany jest do świadczenia przewozu zgodnie z treścią biletu na rzecz jego nabywcy.

2. W bilecie na przejazd określa się wysokość należności oraz dane niezbędne do ustalenia zakresu uprawnień podróżnego, a w bilecie imiennym uprawniającym do przejazdów wielokrotnych - także tożsamość jego posiadacza.
3. Bilet jednorazowy uprawnia do przejazdu określonym kursem autobusowym i nie daje prawa do przerwy w podróży na przystankach pośrednich na trasie przejazdu. Przy przejazdach z przesiadaniem podróżny winien nabyć na każdy kurs oddzielny bilet.
4. Bilety miesięczne, okresowe i wieloprzejazdowe uprawniają do przejazdu na trasie określonej w bilecie.
5. Sprzedaż biletów ulgowych dokonywana jest w oparciu o okazany przez nabywcę dokument uprawniający do ulgi.
6. W razie utraty biletu jednorazowego lub wieloprzejazdowego podróżny traci prawo do dalszego przejazdu i winien wykupić bilet ponownie.
7. W razie utraty lub uszkodzenia karty elektronicznej biletu miesięcznego lub okresowego (EM-Karty), podróżny winien zgłosić o tym przewoźnikowi i ubiegać się o ponowne wydanie karty. Koszty wydania nowej karty ponosi podróżny.
8. W razie utraty karty elektronicznej (EM-karty) oraz paragonu fiskalnego biletu miesięcznego lub okresowego, podróżny traci prawo do dalszego przejazdu. Wtórnik utraconego biletu wydaje się jedynie w uzasadnionych przypadkach za zgodą Organizatora.

§ 10.

1. Podróżny obowiązany jest nabyć bilet na przejazd przed rozpoczęciem przewozu w kasie biletowej lub u kierowcy autobusu.
2. Sprzedaży i przedsprzedaży biletów dokonuje się według kolejności zgłaszania się podróżnych. Inwalidzi o widocznym kalectwie, kobiety ciężarne, osoby z małymi dziećmi na ręku oraz inne osoby (Posłowie i Senatorowie), uprawnione na mocy odrębnych przepisów, mogą nabyć bilet poza kolejnością.
3. Operator prowadzi sprzedaż biletów miesięcznych ogólnodostępnych, ulgowych oraz biletów okresowych i wieloprzejazdowych w formie karty elektronicznej „EM-Karta”. Integralną część biletu elektronicznego stanowi paragon fiskalny.
4. Posiadacz biletu miesięcznego, okresowego oraz wieloprzejazdowego w postaci karty elektronicznej, zobowiązany jest pod rygorem uznania przejazdu za bezbiletowy, posiadać przy sobie w czasie przejazdu kartę i paragon fiskalny, a ponadto dokonać rejestracji biletu w kasie rejestrującej niezwłocznie po wejściu do autobusu. Nie okazanie w czasie kontroli karty elektronicznej łącznie z paragonem i nie dokonanie rejestracji biletu w kasie rejestrującej rodzi skutki, jak przejazd bez ważnego biletu i podlega opłacie dodatkowej, stosownie do postanowień § 17 regulaminu.
5. Płacąc za przejazd podróżny zobowiązany jest żądać wydania biletu oraz sprawdzić czy jest on właściwy.

§ 11.

1. Podróżny, który posiada bilet na przejazd ma prawo:
 - a) przejazdu w zakresie na jaki opiewa bilet i w określonym autobusie,
 - b) przewiezienia ze sobą bezpłatnie:
 - rzeczy zaliczonej do bagażu ręcznego,
 - małych zwierząt (oprócz psa) i ptaków,

- składanego wózka inwalidzkiego, jeśli jest inwalidą poruszającym się przy jego pomocy,
- c) przewiezienia za opłatą przewidzianą w taryfie, na podstawie biletu bagażowego:
 - rzeczy zabranych do wnętrza autobusu, których ilość waga i wymiary nie pozwalają zaliczyć tych rzeczy do bagażu ręcznego oraz psa,
 - rzeczy umieszczonych w osobnym schowku bagażowym autobusu.
- 2. Podróżny obowiązany jest zachować bilet na przejazd i przewóz bagażu do czasu zakończenia podróży oraz dbać o to, aby wsiąść do właściwego autobusu i wysiąść z niego na właściwym przystanku.

§ 12

1. Miejsce zatrzymania się autobusu na trasach ich kursowania wskazują oznaczone odpowiednimi tablicami przystanki autobusowe.
2. Nazwy przystanków autobusowych, ze wskazaniem zatrzymujących się na nich autobusów, podaje się do wiadomości publicznej w rozkładzie jazdy.
3. Do obowiązków kierowcy należy zatrzymywanie autobusu na przystankach przewidzianych w rozkładzie jazdy.
4. Kierowca zobowiązany jest wstrzymać odjazd autobusu ruszającego z przystanku, w celu zabrania spóźnionego podróżnego sygnalizującego zamiar skorzystania z przejazdu tym autobusem.
5. Z wyjątkiem przypadków uzasadnionych szczególnymi okolicznościami podróżni mogą wsiadać i wysiadać z autobusów tylko na przystankach autobusowych.
6. Osobę, która doznała w drodze nagłej niedyspozycji lub ataku choroby kierowca autobusu ma obowiązek przekazać wezwanym właściwym służbom medycznym, a w przypadkach szczególnych dowieść bezpośrednio do najbliższego punktu pomocy medycznej.

§ 13

1. Przy wsiadaniu do autobusu i wysiadaniu z niego oraz podczas przewozu, podróżny obowiązany jest stosować się do przepisów porządkowych ogłoszonych przez przewoźnika oraz do wskazówek kierowcy, który odpowiada za zapewnienie właściwych i bezpiecznych warunków przewozu osób i rzeczy.
2. Podróżny może zająć w autobusie jedno miejsce dla siebie oraz po jednym miejscu dla każdej jadącej z nim osoby, której bilet może okazać.
3. Podróżny zajmujący miejsce oznaczone napisem: „dla inwalidy” lub „dla osoby z dzieckiem na ręku”, winien je zwolnić dla osoby uprawnionej.
4. W czasie jazdy podróżny winien zachować rozwagę i ostrożność, a w szczególności nie powinien otwierać drzwi i okien bez zgody kierowcy, wyrzucać przez nie jakichkolwiek przedmiotów oraz wskakiwać i wyskakiwać z autobusu będącego w ruchu.
5. Podróżnemu nie wolno zachowywać się w autobusie w sposób utrudniający prace kierowcy i uciążliwy dla współpodróżnych.
6. We wszystkich autobusach komunikacji MKS obowiązuje zakaz palenia tytoniu przez podróżnych i obsługę.

§ 14

1. Operator nie dopuszcza do przewozu i ma prawo korzystając w razie potrzeby z pomocy organów porządkowych usunąć z autobusu osoby:
 - a) odmawiające uiszczenia należności za przejazd autobusem,
 - b) nie przestrzegające, pomimo upomnienia, obowiązujących przepisów i nie podporządkowujące się wskazówkom obsługi Operatora,

- c) nietrzeźwe, zakłócające spokój i wywołujące swym zachowaniem zagrożenie publiczne,
 - d) znajdujące się w stanie, który z różnych względów może być uciążliwy lub niebezpieczny dla otoczenia,
 - e) mogące zabrudzić inne osoby oraz zanieczyścić wnętrze autobusu,
2. Osobom wymienionym w ust. 1, pkt. b) do e), przysługuje zwrot należności stosowny do niewykorzystanego z ich winy świadczenia przewozowego, po potrąceniu części należności tytułem odstępnego - w wysokości 10% należności uiszczonej za bilet.
 3. Obsługa autobusu ma prawo odmówić zabrania do przewozu większej ilości osób, niż wynosi liczba miejsc określonych w dowodzie rejestracyjnym pojazdu.
 4. Jeżeli ze względu na brak miejsc w autobusie nie można przyjąć do przewozu więcej osób, kierowca jest obowiązany umieścić za szybą czołową pojazdu tablicę informującą o tym podróżnych oczekujących na przystankach.

§ 15

1. Za całkowicie lub częściowo niewykorzystany bilet Operator obowiązany jest zwrócić stosowną kwotę należności pod warunkiem, że podróżny dokona zwrotu lub uzyska poświadczenie niewykorzystania biletu przed upływem terminu jego ważności.
2. Należność za częściowo niewykorzystane bilety zwraca się wyłącznie na podstawie reklamacji pisemnej; obsługa autobusu nie jest uprawniona do zwrotu pieniędzy.
3. Do obliczenia zwracanej należności przyjmuje się:
 - a) za bilety na przejazd jednorazowy:
 - w razie całkowitego niewykorzystania biletu - zapłaconą należność,
 - w razie częściowego niewykorzystania biletu - różnicę między zapłaconą należnością, a należnością przypadającą za wykonane świadczenie,
 - b) za bilety na przejazd wielokrotny:
 - zapłaconą należność za bilet zwrócony przed pierwszym dniem terminu jego ważności (zwrotu dokonuje kasa biletowa),
 - należność proporcjonalną do liczby niewykorzystanych przejazdów, o ile bilet został zwrócony w okresie jego ważności (zwrotu dokonuje kasa biletowa).
4. Nie przysługuje zwrot należności za bilety niewykorzystane z przyczyn zawinionych przez podróżnego, zwracane po terminie ich ważności lub po odjeździe autobusu, w którym winny być wykorzystane, chyba, że podróżny uzyskał wcześniej poświadczenie niewykorzystania z powodu choroby, albo innych ważnych przyczyn, całkowicie od niego niezależnych.
5. Od zwracanych należności Operator potrąca 10% kosztów manipulacyjnych.
6. Nie stosuje się potrącenia odstępnego i zwraca podróżnemu całą należność zapłaconą za przejazd, jeżeli odstąpił on od umowy przewozu z przyczyn występujących po stronie Operatora (np. przerwy w ruchu i utraty połączenia na skutek awarii autobusu albo odwołania, bądź opóźnienia kursu przewidzianego w rozkładzie jazdy) -i nie skorzystał z przewozu zastępczego.

§ 16

1. Podróżny, u którego organ kontrolny Operatora ujawnił brak ważnego biletu na przejazd lub na przewóz rzeczy i bagażu podlegającego opłacie, a także podróżny nie mogący udokumentować uprawnień do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego obowiązany jest do uiszczenia należności przewozowych oraz opłaty dodatkowej.
2. Opłata dodatkowa podlega zwrotowi, a w przypadku wezwania do zapłaty umorzeniu, po udokumentowaniu przez podróżnego nie później niż w terminie siedmiu dni od dnia

- przewozu, uprawnień do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu lub posiadania ważnego dokumentu przewozu (imiennego biletu miesięcznego lub okresowego), którego nie miał podczas przejazdu - po uprzednim pobraniu opłaty manipulacyjnej.
3. Opłatę, o której mowa w ust. 1 stosuje się również w przypadku stwierdzenia, że podróżny zabrał do autobusu rzeczy wyłączone z przewozu lub spowodował bez uzasadnionej przyczyny zatrzymanie, opóźnienie, albo zmianę trasy przejazdu autobusu.
 4. Należność przewozową za drogę, którą podróżny przebył bez biletu pobiera się według taryfy normalnej, nie uwzględniając ewentualnych uprawnień do ulgi. Jeżeli miejsca rozpoczęcia przejazdu nie można ustalić, należność tę oblicza się za całą drogę przebytą przez autobus.
 5. Podróżny, który odmawia uiszczenia należności i opłaty dodatkowej podczas kontroli w autobusie może kontynuować podróż, jeżeli wylegitymuje się dokumentem tożsamości i podpisze zobowiązanie do zapłaty należnej kwoty w terminie 7 dni od daty przyjęcia protokołu. W przeciwnym razie organ kontrolny może na najbliższym przystanku usunąć podróżnego z autobusu.
 6. Należność nie uiszczona w terminie podanym w ust. 4 podlega przymusowemu ściągnięciu wraz z kosztami dodatkowego postępowania na zasadach odrębnych określonych w odrębnych przepisach.
 7. Ujawnione u podróżnych bilety sfalszowane i podrobione zatrzymuje się i przekazuje z odpowiednim doniesieniem organom policji. Osobę posługującą się takim biletem lub dokumentem traktuje się jako jadącą bez ważnego biletu.

Rozdział IV. Przewóz Rzeczy Podróżnego

§ 17

1. Rzeczy dopuszczone do przewozu, w zależności od ich rozmiarów, ilości i sposobu rozmieszczenia, mogą być przewożone bezpłatnie lub za opłatą przewidzianą w taryfie.
2. Nie podlegają opłacie łatwe do przenoszenia przedmioty, stanowiące bagaż ręczny, które:
 - a) nie tamują przejścia, nie przeszkadzają podróżnym i nie narażają ich na niewygodę lub niebezpieczeństwo,
 - b) są trzymane przez podróżnego w ręku lub na kolanach,
 - c) nie wymagają dla ich rozmieszczenia więcej przestrzeni niż ta, którą podróżny ma do swojej dyspozycji na półce nad zajmowanym fotelem lub pod nim.
3. Za przewóz psa (bez względu na jego wielkość) pobiera się opłatę jak za jedną sztukę rzeczy. Pies musi być trzymany na smyczy i mieć założony kaganiec, a jego opiekun winien okazać przy wsiadaniu do autobusu ważne świadectwo szczepienia psa.
4. Dopuszcza się przewóz w autobusie, bez opłaty, małych zwierząt pokojowych i ptaków, jeśli nie są uciążliwe z powodu woni lub hałasu i są zabezpieczone przed wyrządzeniem przez nie szkody.
5. W autobusie nie wolno przewozić przedmiotów mogących wyrządzić szkodę podróżnym lub mieniu i utrudniających warunki odbywania podróży (niezabezpieczone wózki dziecięce, rowery, narty itp.) , rzeczy, których przewóz jest zabroniony na podstawie odrębnych przepisów administracyjnych, celnych, sanitarno-porządkowych, w tym: materiałów cuchnących, zapalnych, łatwopalnych, wybuchowych, żrących, trujących, radioaktywnych i innych niebezpiecznych, nabitej broni palnej (zakaz nie dotyczy osób, które są uprawnione do jej noszenia za względu na pełnione funkcje), żywych zwierząt z wyjątkiem przewidzianych w ust. 3 i 4.
6. W razie uzasadnionego podejrzenia, że bagaż podróżnego zawiera rzeczy, których

przewozić nie wolno (ust.6), Operator ma prawo sprawdzić w obecności podróżnego zawartość tego bagażu, a w razie potwierdzenia się podejrzeń - odmówić zabrania go do przewozu.

7. Jeżeli nie można ustalić właściciela bagażu podlegającego sprawdzeniu (ust. 5), Przewoźnik dokonuje tej czynności przy udziale dwóch postronnych świadków i postępuje z zakwestionowanymi przedmiotami sposób określony przepisami o rzeczach znalezionych.

